

Conform informațiilor conținute în sistemul informațional e-Integritate, s-a constatat că, dl Todirean Gheorghe, are calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale din anul 2011 până în prezent în calitate de primar al s. Trifăuți, r-l Soroca în temeiul Hotărârilor Judecătoreiei Soroca, nr. 3CA-131/11 din 29.06.2011, nr. 3-39/15 din 23.06.2015 și cea din noiembrie 2019.

Astfel, conform prevederilor art.3, alin.(1), lit.a) al *Legii* privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății perscanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere, nr. 1264/2002 (abrogată din 01.08.2016) și, ulterior, conform rigorilor art. 3, alin. (1), lit. a) din *Legea* nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, dl Todirean Gheorghe a depus declarațiile cu privire la venituri și proprietăți și declarațiile de interese personale și declarațiile de avere și interese personale în calitate de primar al s. Trifăuți, r-l Soroca.

Examinînd declarațiile de avere și interese personale, identificate în sistemul informațional e-Integritate, inspectorul de integritate a observat că, în declarațiile de avere și interese personale anuale depuse pentru anii 2016-2019, la Cap. II – „*Veniturile obținute de subiectul declarării, de membrii familiei lui și de concubina/concubinul lui, atît în țară cît și în străinătate*”, dl Todirean reflectă și veniturile realizate din arenda autoturismului individual [REDACTAT], după cum urmează:

- 2016 – 9000 lei (indică expres realizarea venitului de la primăria s. Trifăuți);
- 2017 – 12000 lei (indică expres realizarea venitului de la primăria s. Trifăuți)
- 2018 – 12000 lei;
- 2019 – 12000 lei.

Astfel, în termenul legal de 15 zile stabilit pentru examinarea prealabilă a sesizărilor, la data de 15.10.2020, în temeiul art. 87, alin. (1), lit. a) din Codul administrativ al RM, inspectorul de integritate a înaintat primăriei s. Trifăuți, r-l Soroca demersul nr. 04-21/4824 prin care a solicitat prezentarea cecurilor contractelor privind arenda/locățiunea/transmiterea autoturismului individual [REDACTAT] în scop de serviciu, încheiate/semnate în perioada 2016-2020 între primăria s. Trifăuți în persoana primarului Todirean Gheorghe și dl. Todirean Gheorghe (persoana fizică), cît și a dispozițiilor/ordinelor de plată ce vizează cheltuielile suportate de primăria s. Trifăuți în perioada de referință pentru întreținerea [REDACTAT] (alimentare cu combustibil, reparații etc.).

La data de 16.10.2020, prin răspunsul nr. 219, înregistrat în cadrul ANI cu nr. 7923 din 21.10.2020, primăria s. Trifăuți a expediat următoarele documente:

1. Contract [REDACTAT] de utilizare a transportului individual în scopuri de serviciu 02 decembrie 2016;
2. Decizia [REDACTAT] din 10 decembrie 2015, cu privire la aprobarea bugetului local Trifăuți pentru anul 2016;
3. Anexa [REDACTAT] la decizia Consiliului local Trifăuți nr. 4.3 din 10 decembrie 2015;
4. Decizia [REDACTAT] din 10 martie 2016, cu privire la modificarea Regulamentului privind numărul-limită al autoturismelor de serviciu și a parcursului-limită anual;
5. Anexa [REDACTAT] la decizia consiliului nr. 1.7 din 03.03.2015, regulament privind numărul-limită a autoturismelor de serviciu și al parcursului-limită anual;
6. Ordin de plată [REDACTAT] din 06 decembrie 2016;
7. Alimentarea listei de carduri [REDACTAT] din 07.12.2016;
8. Îndreptare spre achitare a salariului în luna decembrie 2016;
9. Contract [REDACTAT] de utilizare a transportului individual în scopuri de serviciu 02 ianuarie 2017;
10. Decizia [REDACTAT] din 14 decembrie 2016, cu privire la aprobarea bugetului local Trifăuți pentru anul 2017;
11. Anexa [REDACTAT] la decizia Consiliului local Trifăuți nr. 6.4 din 14 decembrie 2016, regulament privind numărul-limită a autoturismelor de serviciu și al parcursului-limită anual;
12. Ordin de plată [REDACTAT] din 5 octombrie 2017, Ordin de plată [REDACTAT] din 5 septembrie 2017 ;

13. Ordin de plată [REDACTED] din 4 iulie 2017, Ordin de plată [REDACTED] din 1 august 2017;
14. Ordin de plată [REDACTED] din 5 iunie 2017, Ordin de plată [REDACTED] din 2 mai 2017;
15. Ordin de plată [REDACTED] din 16 februarie 2017, Ordin de plată [REDACTED] din 9 martie 2017;
16. Alimentarea listei de carduri [REDACTED] din 16.01.2017;
17. Îndreptare spre achitare a salariului aprilie 2017;
18. Extrasul Trezoreriei din 06.04.2017;
19. Alimentarea listei de carduri [REDACTED] din 10.04.2017;
20. Îndreptare spre achitare a salariului luna aprilie 2017;
21. Extras trezorerial din 07.12.2017;
22. Forma FD-033 din 08.12.2017;
23. Alimentarea listei de carduri [REDACTED] din 07.12.2017;
24. Îndreptare spre achitare a salariului decembrie 2017;
25. Contract [REDACTED] de utilizare a transportului individual în scopuri de serviciu 04 ianuarie 2018;
26. Decizia [REDACTED] din 08 decembrie 2017, cu privire la aprobarea bugetului local Trifăuți pentru anul 2018;
27. Anexa [REDACTED] la decizia Consiliului local Trifăuți [REDACTED] din 03 decembrie 2017;
28. Extras de pe siteul Trezoreriei din 16.10.2020;
29. Contract [REDACTED] de utilizare a transportului individual în scopuri de serviciu 18 ianuarie 2019;
30. Decizia [REDACTED] din 06 decembrie 2018, cu privire la aprobarea bugetului local Trifăuți pentru anul 2019;
31. Anexa [REDACTED] la decizia Consiliului local Trifăuți nr. 6.4 din 05 decembrie 2018;
32. Extras de pe siteul Trezoreriei din 16.10.2020;
33. Contract [REDACTED] de utilizare a transportului individual în scopuri de serviciu 10 ianuarie 2020;
34. Decizia [REDACTED] din 09 decembrie 2019, cu privire la aprobarea bugetului local Trifăuți pentru anul 2020;
35. Anexa [REDACTED] la decizia Consiliului local Trifăuți [REDACTED] din 09 decembrie 2019;
- 36 Extras de pe siteul Trezoreriei din 16.10.2020.

Conturându-se o bănuială rezonabilă privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, la 26.10.2020, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin procesul-verbal de inițiere al controlului [REDACTED], în privința d-lui Todorean Gheorghe, în calitate de primar în s. Trifăuți, r-l Soroca, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-21/5067 din 26.10.2020, recepționată la 30.10.2020 prin avizul de recepție DS8000290040AS, dl Todorean Gheorghe a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile sale prevăzute la art. 33 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Conform art. 85 alin. (3) al Codului administrativ, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților.

Potrivit art. 87 alin. (1) din Codul administrativ, autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

În temeiul prevederilor legale prevăzute la art. 20, alin. (1), lit. a) - d), art. 32, alin. (2) și (3) și art. 37, alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, au fost consultate date din registrele informaționale de stat (inclusiv din registrul informațional de management a documentelor electronice al ANI), Registrul declarațiilor privind conflictele de interese înregistrat în cadrul ANI cu nr. 51 la 12.09.2018, Sistemul informațional „e-Integritate”, Registrul de Stat al populației și solicitate Comisiei Electorale Centrale (solicitarea nr. 04-21/5069 din 26.10.2020) și Consiliului local Trifăuți (solicitarea nr. 04-21/5068 din 26.10.2020) informații și documente necesare desfășurării controlului.

Prin informațiile conținute în scrisoarea **Comisiei Electorale Centrale**, nr. 9479 din 03.12.2020 (anexate la materialele dosarului de control), ca răspuns la solicitarea nr. 04-

21/5069 din 26.10.2020, s-a constatat că dl Todirean Gheorghe a exercitat 3 mandate de primar în s. Trifăuți, r-l Soroca. în următoarele perioade:

- 2011-2015 – mandat validat prin Hotărârea Judecătorei Soroca, dosar nr. 3CA-131/11 din 29.06.2011;

- 2015-2019 – mandat validat prin Hotărârea Judecătorei Soroca, dosar nr. 3-39/15 din 23.06.2015;

- 2019- prezent – mandat validat prin Hotărârea Judecătorei Soroca, sediul central, dosar nr. 3-237/19 din 11.11.2019.

Prin răspunsul înregistrat în cancelaria ANI cu nr. 8325 din 04.11.2020 (anexat la materialele dosarului de control), ca răspuns la solicitarea nr. 04-21/5068 din 26.10.2020 **Primăria s. Trifăuți, r-l Soroca** a expediat copiile autentificate ale următoarelor documente:

- Procesul-verbal al ședinței Consiliului local Trifăuți prin care s-a aprobat Decizia [REDACTED] din 10.12.2015;

- Anexa [REDACTED] la Decizia Consiliului local Trifăuți, nr. 1.8 din 10.03.2016 și Procesul-verbal al ședinței respective;

- Procesul-verbal al ședinței Consiliului local Trifăuți prin care s-a aprobat Decizia [REDACTED] din 14.12.2016;

- Procesul-verbal al ședinței Consiliului local Trifăuți prin care s-a aprobat Decizia [REDACTED] din 08.12.2017;

- Procesul-verbal al ședinței Consiliului local Trifăuți prin care s-a aprobat Decizia [REDACTED] din 06.12.2018;

- Procesul-verbal al ședinței Consiliului local Trifăuți prin care s-a aprobat Decizia [REDACTED] din 09.12.2019.

Conform informațiilor conținute în **Registrul de Stat al Populației** s-a constatat că autoturismul [REDACTED] aparține cu titlu de proprietate dlui Todirean Gheorghe, IDNP – [REDACTED]

În vederea asigurării respectării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 04-21/6083 din 09.12.2020, recepționată la 16.12.2020 prin avizul de recepție DS8000537262AS, dl Todirean Gheorghe a fost invitat la sediul Autorității Naționale de Integritate pentru a-și prezenta punctul de vedere asupra obiectului controlului.

În punctul său de vedere, înregistrat în cancelaria ANI cu nr. 10117 din 23.12.2020, dl Todirean Gheorghe a indicat următoarele:

„{...} Conform prevederilor art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 436/2006, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții de bază: a) asigură executarea deciziilor consiliului local.

În conformitate cu prevederile pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr.1404 din 30.12.2005 privind reglementarea utilizării autoturismelor de serviciu de către autoritățile administrației publice, regulamentul privind aprobarea numărului-limită al autoturismelor de serviciu și a parcursului-limită anual pentru un autoturism întru asigurarea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi și al doilea se aprobă prin decizia consiliului local respectiv.

Astfel, raportând normele reproduse supra la subiectul abordat în Invitația nr. nr. 04-21/6083 din 09.12.2020, se constată că, adoptarea deciziei privind asigurarea primăriei localității cu mijloc de transport care poate fi folosit în interes de serviciu, inclusiv aprobarea consumului – limită de combustibil și cheltuielilor aferente, ține de competența exclusivă a consiliului local.

În speță, contractele de locațiune încheiate în perioada 2016 – 2020, care vizează luarea în locațiune de către Primăria satului Trifăuți a autoturismului de [REDACTED] cu [REDACTED], care aparține cu drept de proprietate Primarului localității, în speță,

subsemnatului, au fost încheiate în temeiul și întru executarea deciziilor corespunzătoare ale consiliului local, la adoptarea cărora, pornind de la prevederile art. 26 alin. (1) din Legea nr. 436/2006, subsemnatul, în calitate de Primar al satului Trifăuți r-ul Soroca, nu am participat, neavând, prin lege, drept de vot.

Or, așa cum arată actele comunicate în anexă la scrisoarea noastră nr. 219 din 16.12.2020, încheierea fiecărui dintre contractele de locațiune a fost precedată de adoptarea de către consiliul local al satului Trifăuți r-ul Soroca a deciziei de rigoare, potrivit căreia s-au aprobat cheltuielile pentru plata chiriei, limita de combustibil / lunar și norma – limită a autoturismelor de serviciu.

{...} În situația în care destinația mijloacelor financiare acumulate la bugetul local nu permite autorității publice locale achiziția mijloacelor proprii de transport, în exercitarea atribuțiilor de funcție și asigurarea mobilității inclusiv a funcționarilor primăriei, se utilizează autovehiculul personal al primarului, pentru a cărui uz, consiliul local a distribuit la capitolul cheltuieli – 1 000 lei / lunar în limita consumului lunar de 100 l / combustibil.

În corespundere cu prevederile art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133 / 2016, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

În opinia subsemnatului, și în condițiile speței, având în vedere situația reală în cadrul autorității publice locale din satul Trifăuți r-ul Soroca, nici una dintre soluțiile indicate la art. 14 alin. (5) din Legea nr. 133/2016 de soluționare a chestiunii, care în opinia inspectorului de integritate, a generat apariția conflictului de interese real, nu este aplicabilă, având în vedere existența unor decizii emise de consiliul local, obligatorii spre executare și implementare pentru primar.

Pe de altă parte, potrivit prevederilor art. 64 alin. (1) lit. a) din Legea 436/2006, controlului obligatoriu sînt supuse următoarele acte ale autorităților administrației publice locale: a) deciziile consiliilor locale de nivelurile întâi și al doilea, iar conform prevederilor alin. (1¹) al aceluiași articol, actele menționate la alin.(1) vor fi supuse controlului obligatoriu de către Cancelaria de Stat prin intermediul Registrului de stat al actelor locale.

Până la data acestor explicații, Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat nu a comunicat Consiliului local al satului Trifăuți r-ul Soroca despre necesitatea abrogării / revocării într-un fel sau altul a deciziilor adoptate de către consiliul local și care se referă la încheierea contractului de locațiune pentru autoturismului de marca [REDACTAT] [REDACTAT]

Aprecierea inspectorului de integritate.

Potrivit art. 31 din Legea integrității nr. 82/2017, controlul conflictelor de interese ale agenților publici subiecți ai declarării averii și intereselor personale se efectuează de către Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu prevederile legislației ce reglementează statutul Autorității și ale legislației privind declararea și controlul averii și intereselor personale,

În conformitate cu prevederile art. 6 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, nr. 132/2016, în vederea realizării misiunii sale, Autoritatea exercită controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Conform art. 19 lit. b) din aceeași lege, controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese se efectuează de către inspectorul de integritate.

Potrivit anexei din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, primarul este o persoană cu funcție de demnitate publică, fiindu-i aplicabile

atât prevederile *Legii nr. 768/2000* privind statutul alesului local, cât și ale *Legii nr. 436/2006* privind administrația publică locală.

În conformitate cu prevederile art. 3, alin. (1), lit. a) din *Legea nr. 1264/2002* privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere (*abrogată din 01.08.2016*) și art. 3, alin. (1), lit. a) din *Legea nr. 133/2016* privind declararea averii și a intereselor personale, d. Todirean Gheorghe, deținând în perioada 2011-2015, 2015-2019 și 2019 - prezent o funcție de demnitate publică prevăzută în anexa la *Legea nr. 199/2010* cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și anume cea de primar în s. Trifăuți, r-l Soroca, este subiect al declarării averii și intereselor personale

Conform art. 11, alin. (2) din *Legea nr. 199/2010* cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, demnitarul este obligat să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese.

Dat fiind faptul că în sesizare nu se conțin informații concrete referitoare la perioada de timp în care dumnealui eventual și-ar fi angajat rude în cadrul Primăriei și Casei de cultură din localitate, este oportun ca inspectorul de integritate să examineze aceste presupuse acțiuni atât prin prisma prevederilor *Legii nr. 15 din 15.02.2008* cu privire la conflictul de interese, cât și prin prisma prevederilor *Legii nr. 133 din 17.06.2016* privind declararea averii și intereselor personale (prin care a fost abrogat actul legislativ prenotat).

Astfel, potrivit prevederilor art. 2 al Legii nr. 16 /2008 cu privire la conflictul de interese:

conflictul de interese – conflictul dintre exercitarea atribuțiilor funcției deținute și interesele personale ale persoanelor prevăzute la art.3, în calitatea lor de persoane private, care ar putea influența necorespunzător îndeplinirea obiectivă și imparțială a obligațiilor și responsabilităților ce le revin potrivit legii;

interes public – interesul general al societății ca persoanele care dețin funcții publice să ia, în îndeplinirea atribuțiilor lor de serviciu, decizii imparțiale și legitime;

interes personal – orice interes, material sau nematerial, al persoanelor prevăzute la art.3 care rezultă din necesitățile sau intențiile personale ale acestora, din activități care altfel pot fi legitime în calitate de persoană privată, din relațiile lor cu persoane apropiate sau persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile personale cu partide politice, cu organizații necomerciale și cu organizații internaționale, precum și care rezultă din preferințele sau angajamentele acestora;

persoane apropiate – soțul (soția), persoanele înrudite prin sânge sau adopție (părinți, copii, frați, surori, bunici, nepoți, unchi, mătușe) și persoanele înrudite prin afinitate (cumnat, cumnată, socru, soacră, ginere, noră).

Potrivit art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale:

conflict de interese - reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal - este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de lipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectul declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi

mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere noră).

Astfel, în partea ce ține de angajarea de către dl Todirean Gheorghe în cadrul primăriei și a Casei de Cultură (angajarea persoanei o face directorul acesteia, nu primarul) din localitate a rudelor, reîșind din prevederile legale/noțiunile redate mai sus, inspectorul de integritate constată că acestea nu cad sub incidența prevederilor legale în materie de persoane apropiate redate în textul Legii nr. 16 /2008 cu privire la conflictul de interese și al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

În partea ce ține faptul că dl Todirean Gheorghe, în perioada 2016-2020, a încheiat/semnat contracte de utilizare a transportului individual în scopuri de serviciu, obiectul cărora este propriul automobil, pe de o parte în calitate de primar al s. Trifăuți, și, pe de altă parte în calitate de persoană fizică, inspectorul de integritate a stabilit încheierea/semnarea de către dumnealui a următoarelor contracte:

1. Contract de utilizare a transportului individual în scopuri de serviciu, [REDACTED] din 02.12.2016;

2. Contract de utilizare a transportului individual în scopuri de serviciu, [REDACTED] din 02.01.2017;

3. Contract de utilizare a transportului individual în scopuri de serviciu, [REDACTED] din 04.01.2018;

4. Contract de utilizare a transportului individual în scopuri de serviciu, [REDACTED] din 18.01.2019;

5. Contract de utilizare a transportului individual în scopuri de serviciu, [REDACTED] din 10.01.2020.

În conformitate cu art. 12, alin. (3) din *Legea* nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, **conflictul de interese real** apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Art. 12 alin. (5) din aceeași lege prevede că informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În conformitate cu prevederile art. 12, alin. (7), din *Legea* nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl Todirean Gheorghe, exercitând mandatul de primar în s. Trifăuți, r-l Soroca, era obligat să în òrmeze ANI imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5) și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.

Conform art. 14, alin. (3) din *Legea* nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dl Todirean Gheorghe, i-a fost interzisă întreprinderea oricărei acțiuni în sensul încheierii/semnării celor 5 (cinci) contracte de utilizare a transportului individual în scopuri de serviciu, cu excepția abținerii.

Art. 14, alin. (4) a legii prenotate stipulează expres că, subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea ceciziei/votare, informînd toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea de luare a deciziilor.

Aflat în cele 5 (cinci) situații de conflict de interese, dl Todirean Gheorghe era obligat să le trateze prin acceptarea responsabilității pentru identificarea intereselor personale, reieșite din faptul că autoturismul, care face obiectul contractelor prenotate, îi aparține cu drept de proprietate. Or, dl Todirean Gheorghe a beneficiat din bugetul primăriei pe care o conduce atât de recompense sub formă de plată a chiriei pentru utilizarea propriului mijloc de transport (confirmate prin actele contabile anexate la dosarul de control), cât și de combustibil, fapt din care desprindem interesul personal patrimonial rezultat din calitatea sa de persoană privată care era în conflict cu îndatoririle sale ca primar. Astfel, dumnealui urma să accepte responsabilitățile de a lua măsuri pentru soluționarea pozitivă a conflictelor de interese în care se afla.

În acest sens, unica conduită legală a primarului era să informeze imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, în scris, ANI, că este afectat de conflicte de interese în exercitarea atribuțiilor de primar.

Totodată, dânsul urma să aştepte reacţia ANI fără a se implica în procesul de încheiere/semnare a actelor juridice (celor 5 contracte) pe marginea utilizării a transportului individual în scopuri de serviciu.

Potrivit prevederilor art. 10, alin. (1) al *Legii nr. 768/2000* privind statutul alesului local, primarul este dator să fie demn de încrederea alegătorilor și să contribuie prin exemplul personal la consolidarea autorității administrației publice locale pe care o reprezintă, onorarea obligațiilor civice, asigurarea ordinii publice și la respectarea legislației.

La caz, din punctul de vedere prezentat de subiectul controlului, inspectorul nu identifică probe care ar demonstra că dl Todirean Gheorghe a informat ANI despre cele 5 (cinci) conflicte de interese reale în care s-a aflat și nici probe care ar demonstra că tratarea și soluționarea acestora a avut loc în modul prevăzut la art. art. 14, alin. (3) din *Legea nr. 133/2016* privind declararea averii și intereselor personale, la data încheierii/semnării contractelor litigioase.

Astfel, argumentul dlui Todirean Gheorghe, precum că contractele menționate în actul de constatare au fost încheiate în temeiul și întru executarea deciziilor consiliului local, inspectorul de integritate îl califică drept critic. Or, inspectorul de integritate a examinat Deciziile Consiliului local Trifăuți, r-l Soroca [REDACTED] din 10.12.2015, [REDACTED] din 14.12.2016, [REDACTED] din 08.12.2017, [REDACTED] din 05.12.2018, [REDACTED] din 09.12.2019 și Procesele-verbale ale acestora prin care s-a aprobat locațiunea transportului personal al dlui Todirean Gheorghe cu achitarea plății lunare pentru locațiunea autoturismului dat care deservește aparatul primăriei, a parcursului-limită anual și a cantității combustibilului alocat din bugetul primăriei. Astfel, nu este contestat faptul că, potrivit prevederilor art. 29, alin. (1) din *Legea* privind administrația publică locală nr. 436/2006, de competența primarului ținea executarea deciziilor consiliului local, însă executarea acestora trebuia efectuată cu precauție și cu respectarea cadrului legal ce reglementează regimul juridic al conflictelor de interese.

Mai mult ca atât, inspectorul de integritate nu combate nici argumentul dlui Todorean precum că, în cazul în care mijloacele financiare ale bugetului local nu permit autorității publice achiziționarea propriilor mijloace de transport, atunci în vederea exercitării atribuțiilor funcționale ale primăriei poate fi utilizat și autoturismul personal al primarului, drept urmare a adoptării în acest sens a Deciziilor Consiliului local. În acest caz inspectorul de integritate coroborează argumentul invocat de subiectul controlului cu prevederile Hotărârii Guvernului

RM nr. 1404/2005 privind reglementarea utilizării autoturismelor de serviciu de către autoritățile administrației publice, înă reține că, și de această dată, exercitarea dreptului de a beneficia de autoturism de serviciu nu trebuie să fie în detrimentul onorării de către subiectul controlului a obligației de respectare a cadrului legal în materie de respectare a regimului juridic al conflictelor de interes.

În partea ce ține de invocarea de către dl Todirean Gheorghe a alegației precum că, în perioada de referință, Oficiul Teritorial Soroca al Căminului de Stat nu a atenționat și nu a somat Consiliul local Trifăuți asupra necesității abrogării/revocării Deciziilor adoptate de către acest organ colegial în vederea aprobării utilizării propriului autoturism al subiectului controlului în exercitarea mandatului de primar, inspectorul de integritate subliniază că, obiectul controlului îl constituie nu Deciziile Consiliului Trifăuți, ci cele 5 contracte încheiate/semnate de către dl Todirean Gheorghe concomitent în cele 2 calități: „Beneficiar” și „Contractant”.

În aceeași ordine de idei inspectorul de integritate respinge și argumentul dlui Todirean Gheorghe referitor la faptul că, după părerea acestuia, nici una dintre soluțiile indicate la art. 14 alin. (5) din Legea nr. 133/2016, nu era aplicabilă, având în vedere existența unor decizii emise de consiliul local, obligatorii spre executare și implementare pentru primar. De remarcat este faptul că, la art.14 al Legii nr. 133/2016 legiuitorul a prestabilit expres modul de soluționare a conflictului de interes real de la care subiecții declarării nu pot deroga la intima convingere a acestora, sub sancțiune, normele date purtând un caracter obligatoriu, nu volitiv.

Inspectorul de integritate accentuează asupra caracterului repetitiv ilicit al comportamentului dlui Todirean Gheorghe, care, din varii motive, în toate cele 5 situații a ales să sfideze caracterul obligatoriu al normei legale care îl obliga la declararea conflictelor de interes reale, încercând să se justifice confuz prin faptul că, prin semnarea/încheierea celor 5 contracte litigioase, nu a făcut altceva decât să se conformeze și să execute deciziile Consiliului local, admițând pe cale de consecință consumarea conflictelor de interes.

La caz, inspectorul reține că, mandatele de primar exercitate în perioada 2011-prezent au fost obținute prin votul localnicilor, ceea ce înseamnă că prin votul lor comunitatea respectivă a încredințat dlui Todirean Gheorghe reprezentarea intereselor colectivității în rezolvarea treburilor publice, interese care, la luarea deciziilor în acest sens, într-o ordine logică, nu pot concura cu interesele personale ori ale persoanelor apropiate factorului de decizie.

Exercitarea atribuțiilor de serviciu în situație de conflict de interes nu reprezintă altceva decât un act conexas actelor de corupție, fapt stipulat expres în conținutul art. 45, alin. (2), lit.a) a Legii integrității, nr. 82/2017.

În virtutea funcției deținute, dl Todirean Gheorghe a avut obligația de a se conforma cadrului legal în materie de conflicte de interes. Prin urmare, neaplicarea conformă a legii nu prezintă o scuză plauzibilă întru justificarea exonerării de răspundere, or, în sensul principiului *nemo legem ignorare censetur*, legea este opozabilă *erga omnes* și se aplică ca atare, chiar dacă la momentul săvârșirii unei fapte ce intră sub incidența ei, legea a fost ignorată volitiv sau din croare. Astfel, expunerea în punctul de vedere a dezacordului subiectului declarării asupra faptului că încheierea celor 5 contracte de utilizare a transportului individual în scopuri de serviciu nu poate constitui conflict de interes (în accepțiunea primarului) urmează a fi respins de către inspectorul de integritate, dat fiind faptul că normele legale care reglementează comportamentul subiectului în materie de conflicte de interes reprezintă în sine *norme imperative sau categorice* adică cele de la dispoziția cărora nu se admite nici o derogare, sub sancțiune. Or, prin instituirea acestora legiuitorul nu a lăsat la discreția subiecților declarării latitudinea de a-și alege comportarea în ipoteza dată.

Raportate la cadrul legal pertinent cazului și materialul probatoriu disponibil controlului, inspectorul de integritate constată că argumentele invocate de dl Todirean Gheorghe nu sunt concludente și pertinente, motiv pentru care acestea urmează a fi respinse.

Potrivit art. 12. alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Consultând Sistemul de management a documentelor electronice al Autorității Naționale de Integritate cât și Registrul de declarare al conflictelor de interese ținute de instituția prenotată, inspectorul constată lipsa declarării cărorva conflicte de interese apărute și declarate conform rigorilor legale de către subiectul declarării menționat supra în exercitarea mandatului de primar.

Conform art. 38 alin. (1), lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Prevederile art. 15 alin. (1) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale, nr. 133/2016, stabilesc că actele juridice încheiate într-o situație de conflict de interese real sunt lovite de nulitate absolută.

Potrivit art. 23. alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Conform art. 23 alin. (6) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin.(3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului.

Potrivit art. 23 alin. (8) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 22, alin. (1), lit. (b) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, exercitarea mandatului încetează în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, lucrării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese. Or, faptul că dl Todorean Gheorghe și-a atribuit cele 5 contracte de utilizare a transportului individual în scopuri de serviciu compromise interesul public în raport cu cel personal.

Totodată, inspectorul de integritate menționează că potrivit prevederilor art. 5. alin. (4), lit. a¹) din Legea nr. 768/200 cu privire la statutul alesului local și art. 28, alin. (2), lit. d¹) din

Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, *mandatul de primar încetează înainte de termen în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terte a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese.*

În urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, punctul de vedere al persoanei supuse controlului și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate **concluzionează** că dl Todirean Gheorghe, în calitate de primar al satului Trifăuți, r-l Soroca, avînd interes personal patrimonial rezultat din calitatea de persoană privată - autoturismul, care face obiectul contractelor prenotate îi aparține cu drept de proprietate, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

✓ nedeclararea în conformitate cu art. 12, alin. (4), lit. a)-b) și alin. (5)-(7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, Autorității Naționale de Integritate, despre conflictele de interese reale în care se afla;

✓ nesoluționarea conflictelor de interese reale în conformitate cu art. 14, alin. (2) - (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale;

✓ semnarea/încheierea concomitent în calitate de „Beneficiar” și de „Contractant” a Contractelor de utilizare a transportului individual în scopuri de serviciu [REDACTAT] din 02 decembrie 2016, [REDACTAT] din 02.01.2017, [REDACTAT] din 04.01.2018, [REDACTAT] din 18.01.2019 și [REDACTAT] din 10.01.2020 (acte juridice),

fapt prin care a admis **consumarea conflictelor de interese**, în conformitate cu art. 12 alin. (10) al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-38 și 39 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23, alin. (4), (6) și (8) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, art. 5, alin. (4), lit. a¹) din Legea 768/2000 privind statutul alesului local și art.28, alin. (2), lit. d¹ din Legea 436/2006 privind administrația publică locală inspectorul de integritate.

DECIDE:

1. Se constată că, dl Todirean Gheorghe, în calitate de primar al satului Trifăuți, r-l Soroca, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

✓ nedeclararea (neinformarea) în conformitate cu art. 12, alin. (4), lit. a)-b), alin. (5) și alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, Autorității Naționale de Integritate, despre conflictele de interese reale în care se afla;

✓ nesoluționarea conflictelor de interese reale în conformitate cu art. 14, alin. (2) - (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale;

✓ semnarea/încheierea concomitent în calitate de „Beneficiar” și de „Contractant” a Contractelor de utilizare a transportului individual în scopuri de serviciu [REDACTAT] din 02 decembrie 2016, [REDACTAT] din 02.01.2017, [REDACTAT] din 04.01.2018, [REDACTAT] din 18.01.2019 și [REDACTAT] din 10.01.2020 (acte juridice).

fapt prin care a admis **consumarea conflictelor de interese**, în conformitate cu art. 12 alin. (10) al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

2. Se decede, dl Todirean Gheorghe, din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, inclusiv mandatul de primar, cu excepția funcțiilor electorale, pe o

perioadă de 3 ani din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

3. Se sesizează Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea inițierii procedurii de revocare a dlui Todirean Gheorghe din funcția de primar al s. Trifăuți, r-l Soroca.

4. Se înscrie, dl Todirean Gheorghe în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

5. Se aduce la cunoștința dlui Todirean Gheorghe actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 15 zile de la primirea acestuia în instanța de contencios administrativ (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev, 3, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)).

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Natalia IVANOV